ЗВІТ

Розроблення плану оновлення і підвищення рівня безпеки та безбар'єрності відповідно до потреб, виявлених під час здійснення моніторингу рівня безпеки та безбар'єрності громадських місць (вуличне освітлення, належний стан пішохідних доріжок, входів до територій будівель і приміщень громадських місць, позначених місць переходу доріг тощо

План заходів з безбар’єрності має формуватися насамперед на основі реальних потреб мешканців громади та відповідати місцевій стратегії розвитку громади та Національній стратегії зі створення безбар'єрного простору в Україні до 2030 року.

Для його підготовки громаді рекомендовано пройти п’ять основних кроків.

1. Визначити потреби мешканців

Перед формуванням плану необхідно провести тематичні консультації з громадськістю за шістьма напрямами безбар’єрності: фізичним, інформаційним, цифровим, суспільно-громадянським, освітнім та економічним.

До обговорень важливо залучити представників різних цільових груп: маломобільних груп населення, ветеранів і ветеранок, людей з інвалідністю, людей старшого віку, жінок, батьків із дітьми до семи років, представників національних меншин та інших груп.

Результатом має стати перелік бар’єрів, з якими мешканці стикаються у повсякденному житті та під час отримання послуг. Водночас окремі проблеми можуть мати міжсекторальний характер та стосуватися одночасно декількох напрямів безбар’єрності.

2. Перетворити проблеми на конкретні заходи

Визначені під час консультацій проблемні питання необхідно трансформувати у завдання та конкретні заходи плану за принципом: потреба → бар’єр → завдання → захід → результат.

Кожен захід має бути спрямований на вирішення конкретної проблеми та створення відчутних змін для мешканців громади.

3. Сформувати план, визначити відповідальних та фінансування

План має охоплювати всі шість напрямів безбар'єрності та містити як системні заходи, так і конкретні практичні рішення.

До системних заходів можуть належати регулярний моніторинг безбар'єрності публічних послуг, робота з бізнесом, навчання фахівців. До практичних — облаштування безбар'єрних вулиць, ремонт та адаптація приміщень, надання грантів на розвиток підприємництва людям з інвалідністю.

Для кожного заходу необхідно визначити відповідальних виконавців, строки реалізації, очікувані результати та джерела фінансування.

Фінансування не обов'язково має здійснюватися виключно з місцевого бюджету. Для реалізації заходів можуть залучатися кошти державного та місцевих бюджетів, міжнародних організацій і донорських програм, партнерів, бізнесу та інші джерела, не заборонені законодавством.

Рекомендовано формувати план на два роки. Це дозволяє регулярно оцінювати результати, актуалізовувати заходи та планувати необхідні ресурси для їх реалізації.

4. Обговорити план на Місцевій раді безбар'єрності

Сформований проєкт плану необхідно винести на розгляд Місцевої ради безбар'єрності.

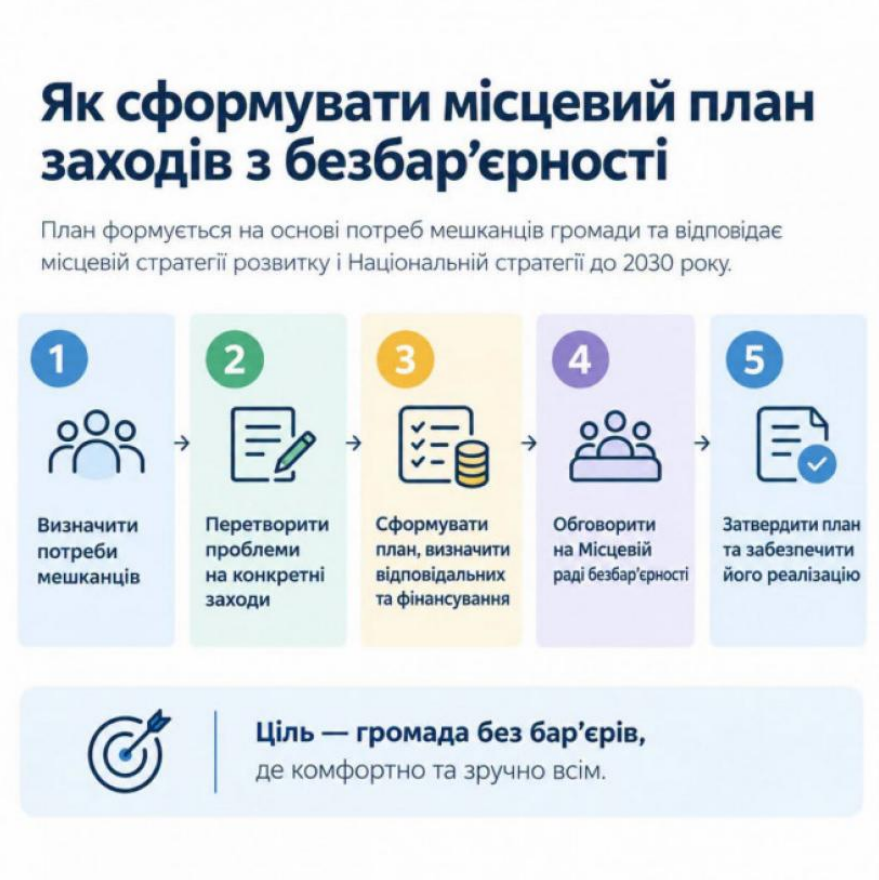
Під час засідання важливо перевірити, чи враховані визначені мешканцями потреби, чи охоплені всі шість напрямів безбар'єрності, а також чи є запропоновані заходи реалістичними та забезпеченими необхідними ресурсами.

5. Затвердити план та забезпечити його реалізацію

Після обговорення на Місцевій раді безбар'єрності план затверджується відповідним актом (рішенням або розпорядженням). Відповідальні виконавці забезпечують реалізацію передбачених заходів та відстежують результати їх виконання.

Після завершення дворічного періоду, заходи, які не були реалізовані, але залишаються актуальними для громади, доцільно включити до плану на наступні роки.

План заходів з безбар'єрності — це практичний інструмент, який допомагає перетворити потреби людей на конкретні рішення, забезпечити їх ресурсами та послідовно усувати бар'єри у громаді.

У територіальних громадах Вінницької області здійснюється робота з формування організаційних та нормативних засад забезпечення безбар'єрності громадського простору, зокрема шляхом утворення консультативно-дорадчих органів, затвердження місцевих планів заходів та комплексних програм розвитку безбар'єрного середовища.

Зокрема:

- Могилів-Подільська міська територіальна громада. Рішенням виконавчого комітету Могилів-Подільської міської ради від 28.08.2024 № 236 «Про утворення Ради безбар'єрності Могилів-Подільської міської територіальної громади» утворено Раду безбар'єрності громади та затверджено положення про її діяльність. Метою створення Ради визначено ефективне забезпечення безперешкодного середовища для всіх груп населення, у тому числі осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Діяльність Ради створює організаційну основу для координації роботи з питань виявлення проблемних аспектів доступності громадських місць та напрацювання пропозицій щодо їх усунення.

- Хмільницька міська територіальна громада. Рішенням Хмільницької міської ради від 23.12.2025 № 4120 (84 сесія міської ради 8 скликання) затверджено Комплексну програму розвитку безбар'єрного простору Хмільницької міської територіальної громади на 2025–2030 роки. Програмою визначено програмний підхід до розвитку безбар'єрного середовища громади, що передбачає планування та реалізацію відповідних заходів у межах визначеного періоду.

Барська міська територіальна громада. Рішенням виконавчого комітету Барської міської ради від 29.05.2025 № 39 затверджено План заходів Барської територіальної громади на 2025–2028 роки з реалізації Національної стратегії із створення безбар'єрного простору в Україні на період до 2030 року. Затвердження плану забезпечує визначення місцевих пріоритетів та організацію послідовної роботи щодо реалізації заходів зі створення безбар'єрного простору.

Рішенням 47-ї сесії Вінницької міської ради 8-го скликання від 28.06.2024 № 2367 затверджено «Програму розвитку безбар'єрного простору Вінницької міської територіальної громади на 2024-2027 роки». Документ спрямований на створення безперешкодного середовища для маломобільних та всіх інших груп населення, а також на забезпечення рівних прав і можливостей отримувати міські послуги. Заходи програми охоплюють шість базових сфер безбар'єрності, серед яких фізична, інформаційна, цифрова, суспільно-громадянська, освітня та економічна доступність.

В інших територіальних громадах області вживаються заходи щодо інституційного та програмного забезпечення розвитку безбар'єрного середовища, які є основою для подальшого планування оновлення громадських просторів, підвищення рівня їх безпеки та доступності, зокрема для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення.

Подальша робота передбачає врахування результатів моніторингу стану громадських місць, визначення пріоритетних об'єктів і потреб у їх облаштуванні, зокрема щодо вуличного освітлення, стану та доступності пішохідних доріжок, безбар'єрності входів до будівель і приміщень, облаштування та позначення пішохідних переходів, із подальшим включенням відповідних заходів до місцевих планів і програм та забезпеченням їх реалізації.